

Rozhodnutí Krajského soudu v Olomouci ze dne 22. 3. 1956, sp. zn. 4 Co 174/56

Číslo: 11/1957

Právní věta:

Účastník, který v řízení podlehl, je povinen nahradit zvítězivšímu účastníku v rámci nákladů řízení i poplatky a znalečné, které tento zaplatil, a to přesto, že sám byl od poplatků a záloh osvobozen podle § 140 o. s. ř.

Soud: Krajský soud v Olomouci

Datum rozhodnutí: 22.03.1956

Spisová značka: 4 Co 174/56

Číslo rozhodnutí: 11

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Náhrada nákladů, Náklady řízení, Poplatky soudní

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Lidový soud v Přerově vyhověl žalobě, kterou se žalobce domáhal na žalovaných zaplacení 10.259 Kčs s přísl. tak, že oba žalované uznal povinnými zaplatit žalobci rukou společnou a nerozdílnou 9375 Kčs s úroky blíže ve výroku uvedenými, jakož i zaplatit na nákladech řízení 408 Kčs a na nákladech znalce 503.50 Kčs. K odůvodnění výrobu o nákladech uvedl, že žalovaní měli ve věci jen poměrně malý úspěch a proto soud přiznal podle § 129 odst. 3 o. s. ř. žalobci náhradu nákladů řízení a mimo to uložil žalovaným také povinnost nahradit odměnu a hotové výlohy znalce, jelikož znalec byl přibrán v jejich zájmu, když popíral správnost provedené inventury.

Krajský soud nevyhověl stížnosti žalovaných do rozhodnutí lidového soudu o nákladech řízení. K otázce, o kterou jde, uvedl

v odůvodnění:

Lidový soud ve výrobu svého rozsudku ukládá oběma žalovaným solidární povinnost zaplatit žalobci na nákladech řízení 408 Kčs a na nákladech znalce 503,50 Kčs. Z toho, že žalovaným bylo uloženo obě částky zaplatit žalobci, se podává, že lidový soud obě částky pokládal za žalobcovy náklady řízení a že zbytečně ve výroku uváděl dvě částky, neboť je měl sečíst a uložit žalovaným zaplatit součet obou těchto částek. Tomu svědčí i poukaz na § 129 odst. 1 o. s. ř. v odůvodnění rozsudku. Ani další věta odůvodnění, že znalečné uložil žalovaným zaplatit, poněvadž byl znalec přibrán v jejich zájmu,

když popírali správnost inventury, není v rozporu s výrokem a odůvodněním podle § 129 o. s. ř. Obě částky ve výroku uvedené je nutno pokládat za celek nákladů řízení, které nese žalobce, i když dosud neproplatil znalečné soudu.

Neprávem stěžovatelé vytýkají lidovému soudu, že neměli být odsouzeni k náhradě těchto nákladů, poněvadž se jedná vlastně o soudní poplatky a znalečné a oni byli od placení soudních poplatků a záloh osvobozeni.

Osvobození od placení soudních poplatků a záloh podle § 140 o. s. ř. má pouze ten význam, že osvobozený účastník je zproštěn podle § 127 odst. 1 o. s. ř. uložené mu povinnosti snášet sám náklady spojené s jeho vlastními procesními úkony a úkony, které soud nařídil v jeho zájmu z úřední povinnosti, takže nemůže soud po osvobozeném účastníkovi požadovat ani soudní poplatky, které by byl povinen zaplatit podle § 4 zák. o soudních poplatcích č. 173/1950 Sb., ani zaplacení záloh podle § 128 odst. 1 o. s. ř., ani jiné výdaje na soudní úkony, jako na př. svědečné.

Občanský soudní řád přesně rozlišuje povinnost nést a povinnost nahradit náklady řízení. Zásadním pravidlem podle § 127 o. s. ř. je povinnost účastníka nést náklady svých úkonů a úkonů nařízených v jeho zájmu soudem. Každý účastník musí krýt a zaplatit sám náklady, které mu vznikají z jeho úkonu nebo z úkonů v jeho zájmu na řízení. U takto vynaložených nákladů má však účastník za podmínek v občanském soudním řádu stanovených nárok na jejich náhradu. Důvodně požaduje § 129 odst. 1 o. s. ř. tam, kde účastníci mají postavení vzájemných odpůrců, aby účastník, který se svým nárokem zvítězil, dostal své náklady nahrazeny od podlehnuvšího odpůrce, neboť nebylo by spravedlivým požadovat, aby ten účastník, který vyhrál svůj právní nárok proti odpůrci, který neprávem odpíral plnit svůj závazek, nesl ze svého náklady, které musil zaplatit ze svých prostředků, aby se u soudu domohl svého práva a aby o tyto jeho výlohy se jeho pohledávka snížila a aby tak vlastně na uplatnění svého práva doplácel.

V souzeném případě zvítězil žalobce valnou částí zažalovaného nároku. Použil proto první soud právem ustanovení § 129 odst. 3 o. s. ř. a odsoudil žalované k solidárnímu zaplacení nákladů řízení žalobci.

Musil-li žalobce při podání žaloby zaplatit ze žaloby soudní poplatky v částce 408 Kčs podle § 4 odst. 1 zák. č. 173/1950 Sb. a musí-li zaplatit znalečné 503,50 Kčs, pak jsou to jeho náklady vynaložené na uplatnění jeho právního nároku proti žalovaným, a přísluší mu jejich náhrada.

Na tom ničeho nemění okolnost, že žalovaní byli osvobozeni od placení soudních poplatků a záloh podle § 140 o. s. ř., neboť toto osvobození se týká, jak výše dovozeno, pouze povinnosti nést vlastní náklady ze svých procesních úkonů a nebyli tedy žalovaní osvobozeni od povinnosti nahradit náklady řízení vynaložené zvítězivším žalobcem tomuto.

Povinnost náhrady by jim nemohla být uložena pouze tehdy, kdyby zde byly dány podmínky na př. § 129 odst. 2, §§ 130, 131, 132 o. s. ř., kteráž ustanovení přesně určují, kdy soud nevyřkne povinnost náhrady nákladů řízení odpůrci a kdy odpůrce je povinen nést náklady ze svého, i když ve věci měl úspěch. Podmínky k použití těchto ustanovení nejsou však u žalovaných dány.

Lidový soud proto nepochybil uznal-li žalované povinnými nahradit žalobci náklady řízení.

Srov. rozhodnutí č. 58/1954 Sbírky rozhodnutí čs. soudů.

Upozorňujeme, že v řízení o náhradu škody z manka je žalovaný osvobozen od soudních poplatků (nikoli od záloh) podle § 10 odst. 1 písm. b) zák. č. 173/1950 Sb., takže není třeba výroku soudu podle § 140 o. s. ř.